

Kieswijzer luchtvaart verkiezingen Amsterdam 2022 ***Rapport van standpunten politieke partijen over luchtvaart***

Input voor analyse

Ik baseerde me op de informatie van partijen op hun websites. De peildata waren van 16 tot en met 18 februari.

Het gaat om 26 partijen.

Verkiezingsprogramma's met standpunten over luchtvaart hadden de volgende dertien partijen: **GL, D66, VVD, PvdA, SP, PvdD, DENK, CDA, BijEen, Hart voor Vrijheid, De Groene Basis Piraten, St3m, Democratisch Socialisten.**

Verkiezingsprogramma's zonder (significante) standpunten over luchtvaart hadden de volgende zes partijen: **FvD, CU, 50PLUS, Volt, Lef voor Nieuwe Generatie en Feestpartij.**

Zeer beperkte standpunten hadden **Volt** dat alleen een metrolijn naar Schiphol wil en **Lef Generatie** dat alleen overstapvluchten wil verbieden.

Geen of onvindbare verkiezingsprogramma's hadden zeven partijen: **Partij voor de Ouderen, Ja21, GO, Republikeinse Politieke Partij, SGP, Blanco en Belang van Nederland.**

De letterlijke teksten zijn te vinden in bijgaand [document](#).

Globale uitkomsten

- ***Meest kritisch zijn GL, SP, PvdD en St3m.***
Vergelijking met de Tweedekamerverkiezingen van 2021: GL en PvdD zijn consistent zeer kritisch, SP is iets kritischer geworden. CU geeft geen standpunten bloot, als ze die al heeft.
- ***Boven de middenmoot zitten PvdA, DENK, Hart Vrijheid, Groene Basis Piraten en Democratisch Socialisten en BijEen.***
- ***Op de middenwaarde (50 op 100) zit D66.***
D66 scoort lager dan in de Tweedekamerverkiezingen. Omdat D66 op de rand van groen en rood zit heb ik de score met oranje gemarkeerd.
- ***In het rood zitten CDA en vooral VVD.*** Consistent met de Tweedekamerverkiezingen zijn ze overwegend niet-kritisch ten aanzien van vliegen maar juist vóór de groei van vliegen, i.c. vanaf en naar Schiphol.

Al met al valt het op dat partijen die op landelijk niveau het kabinet vormen, namelijk VVD, CDA en D66 (uitgezonderd CU die in Amsterdam geen standpunten laat zien) relatief gunstig gestemd zijn over luchtvaart vanaf en naar Schiphol.

In vergelijking met de **landelijke verkiezingen van januari 2021** vertonen de scores van partijen voor de verkiezingen in Amsterdam 2022 wat minder spreiding. Waarschijnlijk heeft dat ermee te maken dat gemeentelijke partijen soms geen oordeel vellen over rubrieken waarop de landelijke politiek vooral invloed heeft, zoals opening van Lelystad en ticketprijzen.

Rubrieken

De acht rubrieken om de standpunten van partijen te karakteriseren en met elkaar te vergelijken zijn net als in de landelijke verkiezingen van 2021:

a. Economie. De nadruk die wordt gelegd op luchtvaart als banenmotor, factor voor vestiging van bedrijven etc. Het economisch belang is reden om groei van de luchtvaart voor te staan.

Het propageren van een metrolijn van Amsterdam naar Schiphol is gaat meestal samen met positieve

standpunten over economie en groei.

b. Groei. Het standpunt over groei van Schiphol.

c. Lelystad. Het standpunt over vestigen van luchthaven Lelystad voor vakantievluchten.

d. Bewoners. Zorg voor de noden van bewoners in de buurt van luchthavens in verband met geluidsoverlast en luchtvervuiling. Adaptief bouwen door betere isolatie is een argument dat samengaat met standpunt pro groei.

e. Prijsverhoging. Standpunt over verhogen van de prijs van tickets, kerosine, etc.

f. Duurzaam vliegen. Standpunt over mogelijkheid dat luchtvaart duurzamer kan worden door biofuels, synthetische kerosine, schonere en stillere vliegtuigen, elektrisch vliegen etc. Berekeningen van experts laten zien dat de verduurzamingsplannen niet voldoende zijn om groei te rechtvaardigen. Ook experts zien geen mogelijkheid van duurzaam vliegen vóór 2050.

g. Duurzaam alternatief transport. Standpunt over duurzaam vervoer per trein als alternatief.

h. Klimaatverandering. Standpunt over de rol van luchtvaart in verband met CO₂-uitstoot, in het kader van de klimaatopwarming en het Parijsakkoord van 2015. Dit wijst op een perspectief dat de grenzen van ons land overschrijdt.

Vergelijking van standpunten

a. Economie

De partijen die expliciet het belang van de luchtvaart als economische factor noemen zijn VVD, CDA, PvdA, D66 en Partij Vrijheid. GL, DENK, Piraten en St3m laten zich er niet over uit en kregen score 0. SP, PvdD en BijEen bestrijden het economisch belang van Schiphol. Partijen die doortrekken van de metrolijn naar Schiphol propageren zijn: CDA, D66, Denk, Volt, FvD. Partijen die geen metro naar Schiphol willen zijn SP, Hart Vrijheid, BijEen en St3m.

b. Groei

VVD is de enige partij die expliciet vermeldt dat Schiphol moet groeien. D66 wil groei, mits geen overlast, net als CDA.

c. Lelystad

VVD is vóór opening van Lelystad. De andere partijen doen geen uitspraak over Lelystad. Achtergrond kan zijn dat Lelystad niet nodig is als Schiphol niet groeit of juist krimpt. Of het kan zijn dat een partij in Amsterdam zich niet waagt aan een uitspraak over Lelystad.

d. Bewoners

VVD besteedt geen aandacht aan de noden van bewoners in de buurt van Schiphol. De meeste andere partijen besteden wel expliciet aandacht aan de noden van bewoners.

GL, PvdA, SP, DENK en St3m willen geen nachtvluchten. CDA wil minder nachtvluchten.

e. Prijsverhoging

Er zijn geen partijen die expliciet zeggen dat prijzen niet verhoogd mogen worden.

f. Duurzaam vliegen

VVD en D66 zien mogelijkheden tot verduurzaming van de luchthaven.

g. Duurzaam alternatief transport

CDA zegt niets over treinen als alternatief vervoersmiddel voor vliegen. Veel partijen noemen treinverbindingen wel als alternatief vervoer.

h. Klimaatverandering

Partijen die expliciet CO₂-uitstoot noemen als problematisch zijn GL, SP, PvdD, Hart Vrijheid en St3m.

Totaalscore van partijen op pro vliegen

Aan de uitspraken van partijen over de acht rubrieken is een cijfer gegeven. Een hoger cijfer betekent een standpunt dat meer wijst op pro vliegen.

Het als relevant vermelden van een rubriek "pro vliegen" (bijvoorbeeld a economie en b groei) levert een 1 op. Het niet vermelden van zo'n rubriek levert een 0 op. Soms is een rubriek beoordeeld als

“relevant, mits”, bijvoorbeeld bij b groei (groeien, mits duurzaam) en bij Lelystad (ja, indien geen laagvliegen). In dat geval krijgt zo’n oordeel cijfer 0,5.

Het niet vermelden van een rubriek “tegen vliegen” (bijvoorbeeld d bewoners, e prijsverhoging, g duurzaam alternatief vervoer) levert ook een 1 op.

De volgende tabel vermeldt de cijfers van partijen op rubrieken en hun totaalscore. De totaalscore is een simpele optelling van de scores op alle rubrieken. Hoe hoger de score, hoe meer de partij vóór vliegen is. Het scorebereik is 0 tot 8.

Partij	R u b r i e k e n								Totaal
	a	b	c	d	e	f	g	h	
1 GL	0,5	0	0	0	0	0,5	0	0	1
2 D66	1	0,5	0,5	0	0,5	1	0	0,5	4
3 VVD	1	1	1	1	0,5	1	0	0,5	6
4 PvdA	1	0	0,5	0	0	0	0	0,5	2
5 SP	0	0	0,5	0	0,5	0	0	0	1
6 PvdD	0	0	0,5	0	0,5	0	0	0	1
7 DENK	0,5	0	0,5	0	0,5	0	0,5	0,5	2,5
8 CDA	1	0,5	0,5	0	0,5	0,5	1	0,5	4,5
9 Bijeen	0	0	0,5	0,5	0,5	0	0,5	0,5	2,5
10 Hart Vrijheid	1	0	0,5	0,5	0,5	0	0	0	2,5
11 Groene Basis P	0,5	0	0,5	0	0,5	0	0,5	0,5	2,5
12 St3m	0,5	0	0,5	0	0	0	0	0	1
13 Dem.Socialist	0	0	0,5	0	0,5	0	0,5	0,5	2

Eindrapport

In het eindrapport draaien we de standpunten om: welke partij wil de trend dat de luchtvaart steeds maar groeit tot stilstand brengen? De score loopt van 0 tot

VERKIEZINGEN AMSTERDAM '22		
1	GL	88
2	SP	88
3	PvdD	88
4	St3m	88
5	PvdA	75
6	Dem.Socialisten	75
7	Hart Vrijheid	69
8	Groene Basis P	69
9	Denk	69
10	Bijeen	69
11	D66	50
12	CDA	44
13	VVD	25